

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจงจาก นักเรียนที่มีบัญชีรายชื่อศึกษาในโรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๓๗ คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๒๕ คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๘ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๗๔ สถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ประกอบด้วย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนสถิติที่ใช้ศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ สถิติการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไป

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น ๙๐ คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน ๔๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๔๔) และนักเรียนหญิง จำนวน ๔๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๖) ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๓๗ คน (ร้อยละ ๔๑.๑๑) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๒๕ คน (ร้อยละ ๒๗.๗๘) และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๘ คน (ร้อยละ ๓๑.๑๑) ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่ ๑ ศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยการคบมิตร อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน คือด้านภูมิคุ้มกันในการคบมิตร ($\bar{X}=40.88$) ด้านทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดี ($\bar{X}=40.42$) และด้านการตัดสินใจคบมิตร ($\bar{X}=45.28$)

ปัจจัยด้านภูมิคุ้มกันในการคบมิตรโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=40.88$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับ พบว่า ประเด็น (๕) ฉันคิดว่าคนที่ประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นคนที่คิดรอบคอบ ฉันควรยึดถือคนๆนี้เป็นแบบอย่าง ($\bar{X}=4.66$) มีคะแนนสูงที่สุด รองลงมาเป็นประเด็น (๑) ฉันคิดว่าคนที่เล่นการพนันเป็นคนไม่ดี ฉันคิดว่าคนที่เล่นการพนัน อาจชักพาฉันไปในทางเสื่อมเสียได้ ($\bar{X}=4.56$) และ (๒) ฉันคิดว่าคนที่ชอบเที่ยวกลางคืนเป็นคนที่ไม่น่าคบหา ฉันพยายามหลีกเลี่ยงจากเพื่อนบางคนที่มีชักชวนฉันไปเที่ยวกลางคืน ($\bar{X}=4.40$) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านภูมิคุ้มกันในการคบมิตรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ (๑๐) คนที่ชอบดื่มสุรา เป็นคนที่เพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม หากฉันคบคนที่ดื่มสุรา อาจชักนำฉันไปสู่ปัญหาอื่นอีกได้ ($\bar{X}=3.31$)

ปัจจัยด้านทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดีโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=40.42$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับ พบว่า ประเด็น (๑๗) ฉันพยายามเลือกคบเพื่อนที่ไม่ดีในการเรียนและไม่ชอบเที่ยวเตร่ยามกลางคืน ($\bar{X}=4.69$) มีคะแนนสูงที่สุด รองลงมาเป็นประเด็น (๒๑) ฉันรู้สึกว่าเพื่อนที่กล้าโดดเรียน เป็นฮีโร่ในใจฉัน ($\bar{X}=3.31$) และ (๑๙) ฉันคิดว่าเพื่อนที่ชอบลักเล็กขโมยน้อยเป็นคนกล้าหาญ ($\bar{X}=4.54$)ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ (๑๑) ถึงแม้เพื่อนบางคนจะแกล้ง แต่ฉันก็จะยังจะคบพวกเขาต่อ ($\bar{X}=3.14$)

ปัจจัยด้านการตัดสินใจคบมิตรโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=45.28$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับ พบว่า ประเด็น (๓๔) ฉันคิดว่าฉันสามารถเอาตัวรอดจากการถูกเพื่อนชักชวนให้ไปทดลองสู้อาพลาใหม่ๆที่อาจเป็นอันตราย ($\bar{X}=4.42$) มีคะแนนสูงที่สุด รองลงมาเป็นประเด็น (๒๗) ฉันสามารถยับยั้งตนเองไม่ให้คล้อยตามเพื่อนชวนไปทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การดื่มสุรา, สูบบุหรี่, เล่นการพนัน ($\bar{X}=4.33$) และ (๒๘) เมื่อเพื่อนชวน ฉันสามารถใช้เหตุผลอธิบายว่า ทำไมฉันจึงปฏิเสธที่จะไม่ไปทำกิจกรรม ($\bar{X}=4.30$) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ (๒๓) ฉันไม่รู้จะหาทางปฏิเสธเพื่อนได้อย่างไร ถ้าเพื่อนชวนฉันไปเที่ยวสถานบันเทิงยามวิกาล ($\bar{X}=2.89$)

การศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตรที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่าภูมิคุ้มกันในการคบมิตร (X๑) และทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดี (X๒) มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจคบมิตร (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ ๐.๐๕ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ ๐.๕๒๒ และ ๐.๕๗๖ ตามลำดับ

การศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตรที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกัลยาณมิตรและการตัดสินใจคบมิตรมีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง จึงสามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ได้

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยกัลยาณมิตรพบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยกัลยาณมิตรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ คือภูมิคุ้มกันในการคบมิตร (X๑) และทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดี (X๒) โดยพฤติกรรมทั้ง ๒ ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกกับการตัดสินใจคบมิตร คือ เมื่อค่าของปัจจัยกัลยาณมิตรเพิ่มขึ้น การตัดสินใจคบมิตร จะเพิ่มขึ้นด้วย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับการตัดสินใจคบมิตร เท่ากับ ๐.๕๓๑ สามารถพยากรณ์การตัดสินใจคบมิตรได้ร้อยละ ๒๘.๒๐ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์ เท่ากับ .๓.๙๙๕

วัตถุประสงค์ที่ ๒ ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยกำหนดใช้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ๓ อันดับ จากการตอบแบบสอบถาม เพื่ออธิบายผลการศึกษาสภาพปัญหาของปัจจัยกัลยาณมิตร ได้แก่

ปัจจัยด้านภูมิคุ้มกันในการคบมิตร พบว่าประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ (๑๐) คนที่ชอบดื่มสุรา เป็นคนที่เพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม หากฉันคบคนที่ดื่มสุรา อาจชักนำฉันไปสู่ปัญหาอื่นอีกได้ ($\bar{X}=๓.๓๑$) รองลงมา คือ (๖) คนที่ชอบเที่ยวกลางคืน เป็นคนที่ใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า ถ้าฉันอยากได้ประสบการณ์แปลกใหม่ ฉันควรคบคนนี้เป็นเพื่อน ($\bar{X}=๓.๕๓$) และ (๖) คนที่ชอบเที่ยวกลางคืน เป็นคนที่ใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า ถ้าฉันอยากได้ประสบการณ์แปลกใหม่ ฉันควรคบคนนี้เป็นเพื่อน ($\bar{X}=๓.๕๓$) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดี พบว่าประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ (๑๑) ถึงแม้เพื่อนบางคนจะเกเร แต่ฉันก็ยังคงจะคบพวกเขาต่อ ($\bar{X}=๓.๑๕$) รองลงมา คือ (๒๐) เพื่อน

ที่ชอบเที่ยวเตร่ยามกลางคืนเป็นคนดี เพราะฉันคิดว่าไม่ใช่เรื่องเสียหาย ใครๆก็ทำ ($\bar{X}=๓.๕๗$) และ (๒๒) ฉันมักหลีกเลี่ยงการคบหาเพื่อนที่ชอบโกหกหลอกลวง ($\bar{X}=๓.๙๑$)

ปัจจัยด้านการตัดสินใจคบมิตร พบว่าประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ (๒๓) ฉันไม่รู้จะหาทางปฏิเสธเพื่อนได้อย่างไร ถ้าเพื่อนชวนฉันไปเที่ยวสถานบันเทิงยามวิกาล ($\bar{X}=๒.๘๙$) รองลงมาคือ (๒๔) ถึงแม้ฉันไม่ยากไปตามที่เพื่อนชวน เช่น ไปช้อปปิ้งซื้อของ, เที่ยวเตร่ แต่ฉันก็ยังหาข้ออ้างไม่ได้ ($\bar{X}=๓.๐๓$) และ (๒๕) ฉันเกรงว่าฉันจะไม่สามารถปฏิเสธการไม่ไปตามที่เพื่อนชวน เช่น ไปดื่มสุรา ไปเที่ยวเตร่ จะทำให้ฉันเสียเพื่อน ($\bar{X}=๓.๓๗$)

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยกัลยาณมิตรมีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่าภูมิคุ้มกันในการคบมิตรและทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดีมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจคบมิตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ ๐.๐๕ แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกัลยาณมิตรและการตัดสินใจคบมิตรมีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง จึงสามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ได้ กล่าวคือ เมื่อค่าของปัจจัยกัลยาณมิตรเพิ่มขึ้นการตัดสินใจคบมิตรจะเพิ่มขึ้นด้วย ผลจากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ **วิไลรัตน์ พุกษาภิรมย์** ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ประเมินภายนอกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” งานวิจัยนี้มีสาระสำคัญคือ หลักธรรมความเป็นกัลยาณมิตร จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติภายนอก คือบุคลิกภาพภายนอก มีร่างกาย สง่างาม วาจาไพเราะ สุขุมเยือกเย็น เป็นลักษณะมหาบุรุษ ๓๒ ประการของพระพุทธเจ้า และ คุณสมบัติภายใน เป็นธรรมของคนดี ธรรมของผู้รู้ซึ่งเป็นคุณสมบัติพิเศษ หรือเรียกว่ากัลยาณมิตรธรรม ๗ ประการ คือ เป็นที่รักที่พอใจ เป็นที่เคารพ เป็นที่ยกย่องเป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำ เป็นผู้พูดถ้อยคำลึกซึ้งได้ และ ไม่แนะนำในทางที่เสื่อม ในขณะเดียวกันกัลยาณมิตรต้องถึงพร้อมด้วย ความเชื่อ (ศรัทธา) การสํารวมกาย วาจา ใจ การฟัง (สุตะ) การเสียสละ (จาคะ) ความเพียร (วิริยะ) ความระลึกได้ (สติ) ความตั้งใจมั่น (สมาธิ) ความรอบรู้ (ปัญญา) และประสานกับคุณธรรมด้านพรหมวิหารธรรม สัมปยุตธรรม สังคหวัตถุ และโยนิโสมนสิการ ซึ่งนับว่าเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่จำเป็น สำหรับคุณสมบัติของกัลยาณมิตร และสอดคล้องกับการศึกษาของ **ใจหยก ขำเทศเจริญ** ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับตัวทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”งานวิจัยนี้มีสาระสำคัญคือ ปัญหาในการปรับตัวมักจะเกิดขึ้นได้ทุกว่ายของชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจังหวะในช่วง

ชีวิตที่พบเจอเหตุการณ์ในแต่ละวัน ซึ่งมนุษย์ต้องปรับตัวตามสภาวะแวดล้อมของตนในบรรดาวัยต่างๆ วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องเผชิญกับปัญหา และ วิกฤตการณ์ในการปรับตัว ในเรื่องอารมณ์ สังคม และ สติปัญญา การปรับตัวนั้นแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ การปรับตัวทางสังคม(Social Adjustment) และ การปรับตัวส่วนบุคคล (Personal Adjustment) และพบว่า **พระณมิตร จิตรตโน** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ ศึกษาทัศนคติการเข้าถึงพระรัตนตรัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร” งานวิจัยนี้มีสาระสำคัญคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานครมีทัศนคติต่อ การเข้าถึงพระรัตนตรัย คือพระพุทธรูป พระธรรม และ พระสงฆ์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ด้านพระพุทธรูป นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติในเรื่องความพอใจในการกราบไหว้ พระพุทธรูปทุกครั้งที่มีโอกาส การเข้าถึงพระธรรมนักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเรื่องหลักธรรมว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ และ การเข้าถึงพระสงฆ์ นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติในการเคารพพระสงฆ์ที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความเคารพ และศรัทธาต่อพระรัตนตรัยที่เป็นสรณะอันประเสริฐที่มีความสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑. เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ๒. เป็นที่พึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถพึ่งตนเองได้ ๓. เป็นเครื่องป้องกัน และจรรโลงชีวิตให้สงบสุข ๔. เป็นแหล่งบุญที่ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติตามได้รับผลบุญที่ยิ่งใหญ่ ๕. เป็นที่พึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติตามได้บรรลุนิพพาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท ห้ทั้งนำมาประพฤติดุปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการศึกษารั้่งนี้ไปเป็นแนวทางสร้างกิจกรรมหรือแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการคบมิตร

2. ศึกษาสภาพปัญหาของการคบมิตรในด้านอื่นๆ